

Odkaz na originální text materiálu zde:

<https://www.dreport.cz/blog/nove-obchodni-podminky-incoterms-2020-a-jejich-vliv-na-ucetnictvi/>

Nové obchodní podmínky INCOTERMS® 2020 a jejich vliv na účetnictví

Od 1. ledna 2020 platí nové standardizované obchodní podmínky INCOTERMS® 2020, které vydala Mezinárodní obchodní komora (International Chamber of Commerce) v září 2019. Pravidla INCOTERMS® 2020 jsou oproti verzi z roku 2010 jasnější a nabízí přesnější definice povinností a odpovědnosti.

V našem příspěvku si nejprve připomeneme historii a strukturu obchodních podmínek INCOTERMS. Dále se podíváme se na to, jaké změny přinesla nová verze pravidel INCOTERMS® 2020. Na závěr si na příkladech ukážeme aplikaci některých pravidel INCOTERMS® a jejich dopad na účetnictví podniku.

Co jsou INCOTERMS®

INCOTERMS® (z anglického **International Commercial Terms**) jsou souborem mezinárodních pravidel pro výklad nejčastěji používaných obchodních doložek v zahraničním, ale i vnitrostátním obchodě. Vytváří je od roku 1936 Mezinárodní obchodní komora (International Chamber of Commerce – ICC), která je také vlastníkem ochranné známky INCOTERMS®, s cílem odstranit problémy spojené s rozdílností obchodního práva různých zemí. Od 1. ledna 2020 platí již šestá verze těchto pravidel – **INCOTERMS® 2020**.

Pravidla INCOTERMS® pokrývají souborem 11 třípísmenných zkratk nejběžněji používané obchodní podmínky při obchodu se zbožím na podkladě kupní smlouvy. Pravidla popisují především:

- rozdělení povinností mezi prodávajícího a kupujícího (zajištění přepravy, pojištění zboží, obstarání přepravních dokumentů a vývozní nebo dovozní licence);
- kdy přejde riziko z prodávajícího na kupujícího;
- která ze smluvních stran bude odpovídat za jaké náklady.

Pravidla INCOTERMS® 2020 nespécifikují prodávané zboží, nezabývají se otázkami přechodu vlastnického práva nebo nároku k prodanému zboží a neřeší úhradu kupní ceny. Nenahrazují kupní smlouvu, stávají se pouze její součástí, pokud jsou do již existující smlouvy výslovně zakomponována.

Struktura obchodních podmínek INCOTERMS® 2020

Stejně jako předchozí verze obsahují INCOTERMS® 2020 celkem 11 pravidel, která se dělí na 2 skupiny:

1. Pravidla vhodná pro jakýkoliv druh přepravy – zahrnují 7 pravidel INCOTERMS® 2020, která mohou být použita bez ohledu na způsob zvolené dopravy a bez ohledu na to, zda je použit jeden nebo více způsobů dopravy:

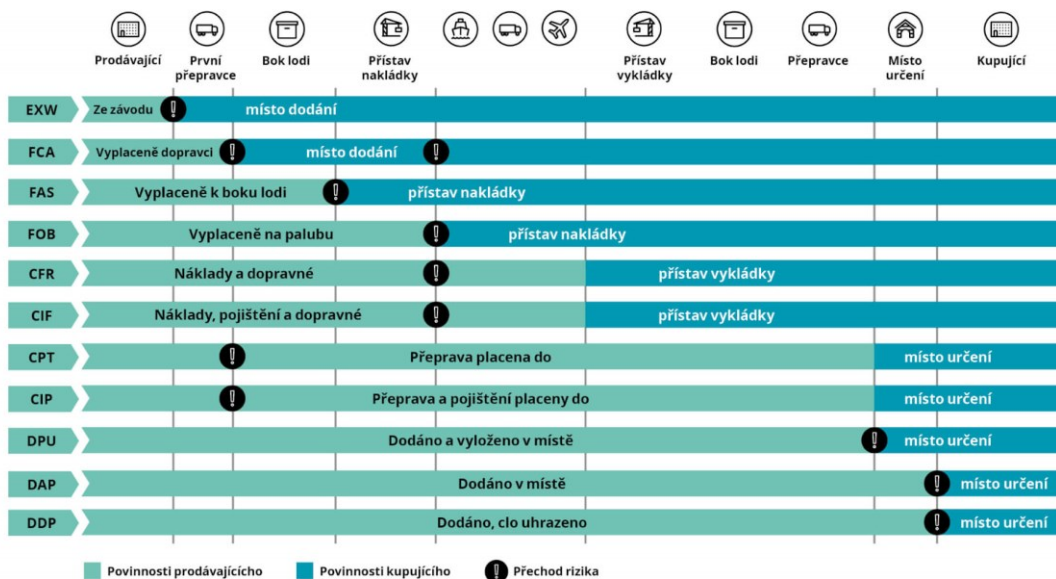
- **EXW (Ex Works)** – Ze závodu (sjednané místo dodání): prodávající splní dodání, jakmile dá zboží k dispozici kupujícímu v objektu prodávajícího anebo v jiném místě (např. závod, továrna, skladiště apod.).
- **FCA (Free Carrier)** – Vyplaceně dopravci (sjednané místo dodání): prodávající dodává zboží kupujícímu buď 1) v sídle prodávajícího – naložením na dopravní prostředek zajištěný kupujícím, nebo 2) pokud je místo dodání jinde – např. naložením na dopravní prostředek prodávajícího či když zboží dosáhne sjednaného místa či je připraveno k vykládce z dopravního prostředku prodávajícího nebo pokud je zboží k dispozici dopravci nebo jiné osobě určené kupujícím.
- **CPT (Carriage Paid To)** – Přeprava placena do (sjednané místo dodání a určení): prodávající dodá zboží předáním dopravci nebo smluvním zajištěním prodávajícím či obstaráním takto dodaného zboží. Prodávající je povinen sjednat přepravu a hradit náklady spojené s přepravou do sjednaného místa určení.
- **CIP (Carriage and Insurance Paid To)** – Přeprava a pojištění placeny do (sjednané místo dodání a určení): prodávající dodá zboží dopravci nebo smluvním zajištěním prodávajícím či obstaráním takto dodaného zboží. Prodávající je povinen sjednat tuto přepravu a kryt náklady spojené s dodáním zboží do jmenovaného místa určení. Prodávající je rovněž povinen sjednat pojištění kryjící riziko kupujícího za ztrátu nebo poškození zboží během přepravy.
- **DAP (Delivered at Place)** – Dodáno v místě (sjednané místo určení): prodávající splní dodání, jakmile je zboží dáno k dispozici kupujícímu na příchozím dopravním prostředku a je připravené k vykládce v místě určení nebo ve smluvním bodě. Prodávající nese veškerá rizika spojená s dodáním zboží do jmenovaného místa.
- **DPU (Delivered at Place Unloaded)** – Dodáno a vyloženo v místě (sjednané místo určení): prodávající splní dodání, jakmile je zboží vyloženo z příchozího dopravního prostředku a dáno k dispozici kupujícímu ve smluvním místě určení nebo ve smluvním bodě. Prodávající je povinen nést veškeré riziko spojené s dodáním zboží a jeho vyložením ve sjednaném místě určení.
- **DDP (Delivered Duty Paid)** – Dodáno clo placeno (sjednané místo určení): prodávající splní dodání, jakmile dá zboží k dispozici kupujícímu celně odbavené v dovozu na příchozím dopravním prostředku připravené k vykládce kupujícím ve sjednaném místě určení. Prodávající nese veškeré náklady a riziko spojené s dodáním zboží do tohoto místa a má povinnost celně odbavit zboží nejen pro vývoz, ale i pro dovoz a uhradit clo jak pro vývoz, tak i pro dovoz včetně provedení příslušného celního odbavení.

2. Pravidla vhodná pro námořní a vnitrozemskou vodní dopravu – zahrnují 4 pravidla INCOTERMS® 2020:

- **FAS (Free Alongside Ship)** – Vyplaceně k boku lodi (smluvní přístav nakládky): prodávající splní svou povinnost dodání, když dodá zboží k boku lodi určené kupujícím v určeném přístavu nakládky. Riziko ztráty a poškození zboží přechází dodáním zboží k boku lodi a kupující od tohoto okamžiku nese veškeré náklady.
- **FOB (Free On Board)** – Vyplaceně na palubu (smluvní přístav nakládky): prodávající má povinnost dodat zboží na palubu lodi určené kupujícím v určeném přístavu nakládky nebo obstarat dodání zboží tímto způsobem. Riziko ztráty a poškození zboží přechází na kupujícího, jakmile je zboží dodáno na palubu lodi, od tohoto okamžiku kupující nese veškeré náklady.
- **CFR (Cost and Freight)** – Náklady a dopravné (smluvní přístav vykládky a přístav určení): prodávající dodá zboží kupujícímu na palubu lodi, nebo když prodávající obstará již takto dodané zboží. Rizika ztráty a poškození zboží přechází na kupujícího dodáním zboží na palubu lodi. Prodávající je povinen sjednat dopravu a zaplatit přepravné potřebné pro dodání zboží do smluvního přístavu určení.
- **CIF (Cost, Insurance and Freight)** – Náklady, pojištění a dopravné (smluvní přístav vykládky a přístav určení): prodávající dodá zboží kupujícímu na palubě lodi nebo obstará již takto dodané zboží. Riziko ztráty a poškození zboží přechází na kupujícího, jakmile je zboží dodáno na palubu lodi. Prodávající je povinen sjednat dopravu a hradit náklady a přepravné potřebné k dodání zboží do sjednaného přístavu určení. Prodávající je rovněž povinen sjednat pojištění kryjící riziko kupujícího ze ztráty nebo poškození zboží během přepravy.

Pravidla INCOTERMS® byla tradičně uplatňována v mezinárodním obchodě, kde dochází k přepravě zboží přes státní hranice. V různých částech světa, zejména v obchodních blocích, jako je Evropská unie, se stal přechod přes státní hranice méně významným. Proto se tato pravidla čím dál častěji uplatňují nejen v mezinárodních, ale i vnitrozemských kupních smlouvách.

Rozdíl v jednotlivých pravidlech je dobře patrný z následujícího grafu:

INCOTERMS® 2020: Převod rizika z prodávajícího na kupujícího

Hlavní rozdíly podmínek INCOTERMS® 2020 oproti INCOTERMS® 2010

Cílem revize podmínek INCOTERMS® bylo zlepšit prezentaci pravidel tak, aby byl výběr nejvhodnějšího pravidla pro danou kupní smlouvu co nejjednodušší. Jednotlivé články pravidel jsou uspořádány nově, aby lépe zobrazovaly logiku obchodní operace.

Podmínky INCOTERMS® 2020 přináší následující významnější změny:

- Došlo ke změně zkratky staršího pravidla **DAT** (Delivered at Terminal) na **nové DPU** (Delivered at Place Unloaded) – místem určení může být jakékoliv místo, a nikoliv pouze „terminál“.
- V případě prodeje zboží při použití **pravidla FCA** s následnou plavbou na moři bylo přidáno dodatečné ustanovení, že palubní náložný list (bills of lading) může být dodán až po naložení.
- U podmínek **CIF** a **CIP** je nově rozdílný rozsah minimálního **pojistného krytí**, ale strany si mohou domluvit krytí odlišné.
- Je nově možné **zajištění dopravy** i vlastními prostředky prodávajícího či kupujícího u pravidel **FCA, DAP, DPU a DDP**.
- **Požadavky na zabezpečení** byly zahrnuty do přepravních povinností a nákladů.
- K jednotlivým pravidlům byly přidány **podrobnější vysvětlivky**, které objasňují základní prvky každého pravidla INCOTERMS®

Doporučujeme zejména dovozcům i vývozcům nová pravidla INCOTERMS® 2020 detailně prostudovat. Upozorňujeme, že i nadále platí všechny starší verze INCOTERMS®.